

BELÜGYMINISZTERIUM

10—24/14/1963.

SZIGORUAN

Sorszám

3.

MEGJELENTÉS MEGSZÜNT
1965. évi LXV. tv. 28. §-a
figyelemmel a 9. §-ra
Megjelent

048/19

1963 JUL 15.

Törvényh. h.
**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK**

**0014. számú
UTASÍTÁSA**

Budapest, 1963. július hó 8-án

B.M.H. 12/1990 ent. hat. his. hely.

ÁBTL - 4.2. - 10 - 24/14/1963

10—24/14/1963.

SZIGORÚAN TITKOS!
A MINISZTER ELŐZET
az 1995. évi LXV. tv. 23. §-ára
figyelemmel
A MINISZTER ELŐZET
az 1995. évi LXV. tv. 23. §-ára
figyelemmel

**A MAGYAR NÉPKÖZTARSASÁG
BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK**

0014. számú

UTASITASA

Budapest, 1963. július 8-án.

Tárgy: A magyar-csehszlovák határsávforgalom újabb szabályozása.

A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányai között létrejött határsáv-forgalomról szóló újabb egyezményt az 1963. évi 15. számú törvényerejű rendelet (továbbiakban: tvr.) hirdette ki, végrehajtását a 2/1963./VII. 7.) számú BM rendelet (továbbiakban: rendelet) szabályozta.

A rendelet 1. § (2) bekezdése alapján a rendőri feladatokat az alábbiakban szabályozom:

I.

A HATARSÁVFORGALOMRÓL ÁLTALÁBAN

1. A magyar-csehszlovák határsáv fogalma.

A tvr. értelmében a magyar-csehszlovák határforgalomba tartoznak mindazok a városok, községek, települések államigazgatási területei, melyek a közös határ mentén — rendszerint — 15 km szélességű területsávon helyezkednek el és az idevonatkozó község-névjegyzéken szerepelnek, továbbá azok a helységek, melyek a névjegyzékben nem szerepelnek, de államigazgatási szempontból ezen helységekhez vannak csatolva.

2. A határsávforgalom általános szabályai.

A tvr. értelmében a Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság közös határán húzódó határforgalmi sáv lakosai a rendszeresített engedély birtokában a kijelölt határátkelőhelyeken az államhatárt átléphetik és a másik állam határforgalmi sávjában tartózkodhatnak. A magyar és csehszlovák határforgalmi sávban levő községek, városok, valamint a kijelölt határátkelőhelyek névjegyzékét az 1963. évi 5. számú Belügyi Közlöny tartalmazza.

Az engedély egy vagy két egymás mellett levő város, község területére és azok legrövidebb megközelítési útvonalára szólhat. Kivételesen indokolt esetben az engedély szólhat kettőnél több község területére, amennyiben azok a határforgalmi sáv területén belül vannak és a közöttük levő távolság a 40 km-t nem haladja meg.

Engedélyt kaphatnak azok a magyar állampolgárok, akik a tvr-ben meghatározott feltételeknek megfelelnek és egyéb szempontból nem esnek kifogás alá. Az engedély érvényes lehet egyszeri alkalmi-, illetve többszöri állandó jellegű átlépésre.

A határátlépési engedélyeket az állandó lakóhely szerinti rendőrkapitányságok adják ki és a 6470—52/1960./XII. 31./P. M. sz. rendelet 56. § (1) bekezdése alapján engedélyenként 20,— forint kiadványi illeték alá esnek. Kérelem elutasítása esetén egyfokú fellebbezésnek van helye, mely a 21/1957./VI. 2./P. M. sz. rendelet 4. §. 2/b. pontja értelmében 30 forint illeték alá esik. Az állami intézmények illetékmentességet élveznek.

Minden átlépő személynek külön engedéllyel kell rendelkezni, kivéve a szüleikkel (törvényes képviselőikkel) utazó 16 éven aluliakat, akiknek adatait szüleik engedélyére vezetik rá. Szülői kíséret nélkül csak 14 éven felüliek kaphatnak engedélyt. Az engedéllyel nem rendelkező 16 éven aluliak a határátkelőhelyeken és a csehszlovák határforgalmi sávban csak szülői kísérettel közlekedhetnek.

A határátlépési engedély 16 éven felüliek esetében csak személyi igazolvánnyal-, 14—16 évesek esetében fényképpel érvényes.

A csehszlovák területen tartózkodó magyar állampolgárokra a Csehszlovák Szocialista Köztársaság törvényes rendelkezései vonatkoznak, kötelesek betartani a jogszabályokat, főként a külföldiekre vonatkozó előírásokat.

A tvr-ben meghatározott kötelmek megszegőitől az illetékes szervek a határátlépési engedélyt érvényességének lejártá előtt bevonhatják.

Vissza kell szolgáltatni a határátlépési engedélyt, ha érvényessége lejárt, az indokok megszűntek, vagy tulajdonosa a határforgalmi sávból mint állandó lakós elköltözik.

3. A határátlépési engedély kiadásának indokai.

Határátlépési engedélyt kaphatnak kizárólag azok a magyar állampolgárok, akik az egyezményben felsorolt indokokkal rendelkeznek. Ezek a következők:

a) Egyszeri határátlépési engedély kiadásának indokai.

Egyszeri határátlépési engedélyt kaphatnak azok a személyek, akik (akiknek)

— egyéni ügyeik intézése céljából akár saját kérelemre, akár hatósági idézésre vagy meghívásra szándékoznak megjelenni a csehszlovák határforgalmi sávban bírósági vagy közigazgatási hatóság előtt. Az engedély csak az érintett személynek adható ki.

— saját vagy házastársuk csehszlovák határforgalmi sávban lakó rokonaik vagy hozzátartozóik (szülő, gyermek, testvér, szülő testvére, nagyszülő, unoka, örökbefogadó, vagy örökbefogadott) körében házasságkötés, gyermek születés, haláleset vagy súlyos megbetegedés történik. Ezekben az esetekben az engedély kiadható a kérelmezők házastársának és gyermekeinek is.

A kérelmek indokának bizonyítására meg kell követelni a csehszlovák hatóságok vagy szervek (nemzeti bizottság, bíróság, biztonsági szerv, kórház, stb.) igazolását, illetve a rokonok, hozzátartozók által küldött, s a nemzeti bizottság, illetve biztonsági szerv által láttamozott táviratot.

Egyszeri határátlépési engedélyt más indokok alapján kiadni nem lehet.

b) Állandó határátlépési engedély kiadásának indokai.

Állandó határátlépési engedélyt kaphatnak azok a személyek, akik

- a csehszlovák határforgalmi sávban hivatalos kiküldetésben munkát végeznek, vagy ott csehszlovák munkáltató intézmény alkalmazásában állnak,
- a csehszlovák határforgalmi sávban — a magyar és csehszlovák szervek előzetes megegyezése alapján — földet, berendezést vagy közlekedés folytán közös utat használnak,
- a csehszlovák határforgalmi sávban — a magyar és csehszlovák szervek előzetes megállapodása alapján — háziállatok — baromfiak kivételével — legeltetését vagy itatását végzik.

A kérelmek bizonyítására meg kell követelni a munkáltató intézmény vagy tanács által kiállított igazolást.

Állandó határátlépési engedélyt más indokok alapján kiadni nem lehet.

4. A határátlépési engedélyek kiadását kizáró okok.

A jelen fejezet 3. pontjában fennálló indokok esetén sem adható ki határátlépési engedély azoknak a magyar állampolgároknak

- a) akiknek bejelentett állandó lakóhelye nem a határforgalmi sávban van,
- b) akik olyan helységbe kérik az engedély kiadását, mely a csehszlovák határforgalmi sávon kívül van,
- c) akik a BTK IX., X. fejezetében meghatározott büntett vagy csempészés, tiltott határátlépés, illetőleg vámbüntett miatt jogerősen el voltak ítélve és nem mentesültek a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól,
- d) akik szándékos köztörvényi bűncselekmény miatt két évnél hosszabb szabadságvesztésre voltak elítélve és nem mentesültek a büntetett előélethez fűződő hátrányok alól,
- e) akik olyan szokásos bűnözők, hogy kettő vagy ennél több esetben voltak már bűncselekmény miatt jogerősen elítélve;
- f) akik ellen szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt eljárás van folyamatban;
- g) akik jogerős bírói ítélettel kiszabott szabadságvesztés büntetés hatálya alatt állnak (az ítélet próbaidőre fel van függesztve,

- feltételes szabadságra vannak bocsátva, büntetés letöltésére halasztást kaptak, büntetésük letöltését félbeszakították);
- g) akik közügyektől el vannak tiltva;
  - i) akik rendőri felügyelet vagy kitiltás hatálya alatt állnak;
  - j) akik részére az illetékes politikai vagy bűnügyi szervek az engedély kiadását kifogásolják;
  - k) akik a 16. évet betöltötték és állandó személyi igazolvánnyal nem rendelkeznek;
  - l) akik az engedély kiadásához szükséges igazolásokat nem tudják benyújtani;
  - m) akik 16. évüket nem töltötték be és az engedélyt szüleik (törvényes képviselőik) hozzájárulása nélkül kérik;
  - n) akiknél az engedély kiadásának megtagadását a csehszlovák szervek kérték.

5. A határátlépési engedélyek fajtái és érvényessége.

a) Egyszeri határátlépési engedély és érvényessége.

Az „Egyszeri határátlépési engedély” világos sárga, alnyomás-sal és gépsorszámmal ellátott, magyar és szlovák nyelven nyomtatott, 11,5 x 8,2 cm-es, 4 oldalas szigorú számadású nyomtatvány.

Az egyszeri határátlépési engedély — a jelen fejezet 3/a) pontjában meghatározott indokok alapján — általában naptári évenként egy alkalommal adhatók ki, különösen indokolt esetben kivételt lehet tenni.

Az egyszeri engedélyt a csehszlovák szervvel láttamoztatni nem kell.

Az engedély jogosít a csehszlovák határforgalmi sávban egy vagy két egymás mellett levő, indokolt esetben 40 km-en belüli újabb községekben és azok legrövidebb megközelítési útvonalán öt napi megszakítás nélküli tartózkodásra.

Az engedély tulajdonosa — esetleg kíséretében levő 16. éven aluli gyermekeivel együtt — az engedély kiadásának napjától számított 14 napon belül lépheti át a kijelölt helyen a határt és az átlépés napjától számított 5. nap letelte előtt köteles visszatérni.

Az engedély érvényessége sem a kiutazás, sem a visszatérés napját illetően nem hosszabbítható meg. Abban az esetben, ha az engedély tulajdonosa, esetleg kíséretében levő 16. éven aluli gyermeke — baleset vagy súlyos megbetegedés miatt 5 napon belül nem tud visszatérni a csehszlovák határforgalmi sávból, köteles az indokot bizonyító igazolást az illetékes csehszlovák szervektől beszerezni és a visszatérés alkalmával ezt az átkelőhelyen működő határőrizeti közegnek bemutatni, továbbá az engedélyt kiállító rendőrkapitányságnak (kijelölt rendőrőrsnek) benyújtani.

Az egyszeri határátlépési engedélyt felhasználás után vagy fel nem használás esetén be kell szolgáltatni a kiállító rendőrhatóságnak.

b) Állandó határátlépési engedély és érvényessége.

Az „Állandó határátlépési engedély” világos zöld színű, alnyomással és gépsorszámmal ellátott, magyar és szlovák nyelven nyomtatott, 11,5 x 8,5 cm-es, 12 oldalas szigorú számadású nyomtatvány.

Állandó határátlépési engedély — a jelen fejezet 3/b) pontjában meghatározott indokok alapján — esetenként legfeljebb 12 havi érvényességi időre adható ki és egy alkalommal legfeljebb 12 hónapig meghosszabbítható.

A munkavégzés céljából kiadott engedély jogosít a csehszlovák határforgalmi sávban — az engedélyben feltüntetett helységeken — egyfolytában legfeljebb hat napi ismételt tartózkodásra. A csehszlovák határforgalmi sávot a hetedik nap letele előtt el kell hagyni. A munkavégzés céljából kiadott engedélyt kivételes esetekben az engedélyt kiállító rendőrkapitányság legfeljebb 60 napi folyamatos tartózkodásra meghosszabbíthatja.

A földek, közös utak használata céljából kiadott engedély jogosít a csehszlovák határsávban — az engedélyben feltüntetett földterületen vagy útvonalon — egyfolytában legfeljebb egy naptári nap ismételt tartózkodásra. A csehszlovák területről a kilépés napján vissza kell térni. Hosszabb tartózkodásra az engedély csak különleges esetekben — a határmegbízottak megállapodása alapján — jogosít.

Az állandó határátlépési engedély a közösen kijelölt és az engedélyben bejegyzett átkelőhelyen történő közlekedésre jogosít.

Indokolt esetben engedélyezhető a határátlépés a nem kijelölt helyeken. Ilyen esetben az engedélyt a csehszlovák szervekkel láttamoztatni kell. Más esetekben az állandó engedélyt a csehszlovák szervekkel láttamoztatni nem kell.

Vissza kell vonni az állandó határátlépési engedélyt, ha érvényességi ideje lejárt, tulajdonosa a határforgalmi sávban levő állandó lakásából elköltözik, a jelen fejezet 4. pontjában foglalt kizáró okok alá esik vagy az engedély visszavonását az illetékes csehszlovák szervek kéri.

A csehszlovák szervek felhívására bevont kérelmek tulajdonosainak — amennyiben a csehszlovák szervek ezt külön kéri — újabb engedély nem adható ki.

II.

A HATÁRÁTLÉPÉSI ENGEDÉLY KIADÁSÁVAL KAPCSOLATOS RENDŐRI ELJÁRÁS

1. Egyszeri határátlépési engedély kiadásával kapcsolatos rendőri eljárás.

a) Az egyszeri határátlépési engedély iránti kérelmek benyújtása.

Azoknak a magyar állampolgároknak, akik a Csehszlovák Szocialista Köztársaság határforgalmi sávjában kívánnak beutazni, a rendszeresített NR. 2306. számú nyomtatványon kérelmet kell benyújtani az állandó lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti alosztályához. Járási székhelyen kívüli községek lakósa a kérelmet benyújthatják a területileg illetékes rendőrőrhöz vagy igazgatásrendészeti feladatokat ellátó körzeti megbízotti csoporthoz. A 14—16. év közötti egyedül utazó kérelmezők kérelmét a szülővel (törvényes képviselővel) alá kell iratni.

A szüleikkel (törvényes képviselőikkel) együtt utazó 16. éven aluli gyermekekről külön kérelmet benyújtani nem kell, szülei kérelmére kell rávezetni.

Az engedély kérelmi nyomtatványt a személyi igazolvány adataival megegyezően kell kitölteni.

A kérelemhez csatolni kell:

- a kérelem jogosságát bizonyító igazolást (nemzeti bizottság-, bíróság-, közbiztonsági szerv-, kórház-, stb. által kiállított igazolást, táviratot stb.);
- engedélyenként egy darab 20 forint értékű illetékbélyeget;
- a szülői kíséret nélkül utazó 14—16 éves korú személyi igazolvánnyal nem rendelkező személyeknek egy darab 4 x 4 cm-es, személyi igazolványhoz rendszeresített fényképet;
- ajánlott küldeményre kiszabott postai bélyeggel és címzéssel ellátott borítékot, ha a kérelmező az engedélyt postán kívánja átvenni.

A kérelem benyújtásával egyidőben be kell mutatni a személyi igazolványt.

Ha egy család több tagja (házastárs, gyermek, szülő, stb.) nyújt be kérelmet, több kérelem benyújtását a család egy 16. éven felüli tagja is elvégezheti. Ilyen esetben a családtagok személyi igazolványát is be kell mutatni.

A kérelem benyújtásakor ellenőrizni kell a személyi igazolvány és a kérelemben feltüntetett adatok azonosságát. Ezután a kérelmet az egyeztetést végző rendőri beosztottnak keltezéssel és aláírással kell ellátni.

A lejárt, megrongálódott vagy ideiglenes személyi igazolvánnyal rendelkezők kérelmét az érvényes állandó igazolvány kiváltásáig el kell utasítani.

A benyújtott kérelmeket iktatni kell. A rendőrőrshez vagy körzeti megbízott csoporthoz benyújtott kérelmeket iktatás után fel kell terjeszteni az illetékes rendőrkapitánysághoz.

A kérelmezővel közölni kell az engedély kiadásának napját. Rendőrkapitányságoknál átvett kérelem esetén 8 napon belül-, a rendőrőrsöknél, körzeti megbízott csoportoknál átvett kérelem esetén 12 napon belül az engedélyt ki kell adni.

Rendkívül indokolt esetben a kérelmet 24 órán belül el kell intézni. Ilyen esetben az őrsöknél vagy kmb. csoportoknál jelentkező személyeket a rendőrkapitánysághoz kell irányítani.

b) Az egyszeri határátlépési engedély iránti kérelmet benyújtók priolálása.

Az igazgatásrendészeti alosztály a kérelemben levő személyi adatokat iktatás után ellenőrzi a

- bejelentő nyilvántartásban;
- csehszlovákiai tartózkodás helyét a csehszlovák határforgalmi sávról szóló községnévjegyzékben;
- a „Határsávforgalmi névmutató” könyvben egy naptári évre visszamenőleg,

és az összes kizáró okokat rávezeti a kérelem hátoldalára.

Ha a kérelmezőnek a bejelentő nyilvántartásban nincs állandó lakásról szóló bejelentőlapja, ezt az engedély kiadása előtt tisztázni kell. Amennyiben a kérelmező ellen személykörözés van kibocsátva, az eljárás lefolytatása végett át kell adni a bűnügyi szerveknek.

Az igazgatásrendészeti alosztály a fenti eljárás elvégzése után — amennyiben a kérelmezőre vonatkozóan a jelen utasítás I. fejezet 4. pontjában feltüntetett kizáró okot képező adatokat nem talált — a kérelmet megküldi a helyi bűnügyi alosztálynak, mely a kérelemben feltüntetett adatokat priolálja a bűnügyi alosztály operatív és bűnügyi nyilvántartásában. Szükség esetén igénybe veszi a megyei bűnügyi nyilvántartó tájékoztatását is a szokásos módon. A priorálás elvégzése után rá kell vezetni a kérdőlap hátoldalára az összes nyílt terhelő adatokat, operatív kifogás esetén „az engedély kiadását nem javasoljuk” szöveget. Az utóbbit csak a kapitányság vezető felé kell indokolni. Amennyiben a kérelmező adatai a vonatkozó nyilvántartásban nem szerepelnek, a „nem szerepel” szöveget kell rávezetni.

A jelen alpontban foglaltakat 3 napon belül el kell végezni, valamennyi feljegyzést keltezéssel és aláírással kell ellátni.

Az egyszeri határátlépési engedély iránti kérelmezőkről a III. Főcsoportfőnökség helyi szerveinek véleményét kikérni nem kell.

c) Egyszeri határátlépési engedélyek kiállítás.

Amennyiben a kérelmező indokai elfogadhatóak, személye nem esik az I. fejezet 4. pontjában feltüntetett kizáró okok alá és első ízben kér engedélyt, intézkedni kell az engedély kiadására. Ha a kérelmező 1 éven belül nem első ízben nyújt

be kérelmet, az igazgatásrendészeti alosztályvezető bírálja el, hogy a kérelem előterjeszthető-e a kapitányság vezetőjéhez. A nem első ízben benyújtott kérelmek, valamint a bűnügyi szervek nemleges javaslata esetén a kapitányság vezetője dönt az engedély kiadásáról.

Az egyszeri határátlépési engedélyt a benyújtott kérelem alapján magyar nyelven, írógéppel kell kiállítani. Az engedélyen törlést, javítást eszközölni nem szabad.

A rovatokat az alábbiak szerint kell kitölteni:

- az engedély 1. oldalán levő rovatokba a személyi adatokat a rovatoknak megfelelően kell bejegyezni,
- „Az utazás célja” rovatban a felesleges magyar és szlovák szöveget át kell húzni,
- a „Határátkelőhely” rovatba a látogatni kívánt községhez, vagy városhoz legközelebb eső átkelőhelyet kell bejegyezni. Kivételesen indokolt esetben két átkelőhely is bejegyezhető.
- az „Érvényes a határsávban való tartózkodásra” rovatba a látogatott egy-két helység hivatalos (Csehszlovák) -nevét kell bejegyezni. Kivételesen indokolt esetben több helység is bejegyezhető, amennyiben azok és a megközelítési útvonalak a határsávban és egymástól 40 km-en belüli távolságra vannak,
- az „Érvényes” rovatba az engedély kiállításának napjától számított 19. napot kell bejegyezni,
- a „kelt” rovatba az engedély kiadásának napját kell bejegyezni,
- a „Hivatalos bejegyzések” részbe kell bejegyezni a kérelmezővel utazó 16. éven aluli gyermek nevét és életkorát, az utazáshoz esetleg felhasznált gépkocsi, vagy motorkerékpár forgalmi rendszámát.

A kiállított engedélyt döntés után a kapitányság vezetője vagy helyettese írja alá és el kell látni nedves körbélyegzővel.

A szülői kíséret nélkül utazó 14—16. évesek engedélyének 3. oldalán levő „Hivatalos bejegyzések” részéhez — a személyi igazolványhoz rendszeresített ragasztóval — be kell ragasztani a fényképet és el kell látni nedves körbélyegzővel.

A benyújtott illetékbélyeget — az engedély aláírása után — a kérelemre kell ráragasztani. Az engedély első oldalának felső szélére rá kell bélyegezni a „20.— Ft illeték leróva” szöveget.

A tévesen kiállított engedély nyomtatványt átlós irányban „érvénytelen” szöveggel kell ellátni és negyedévenként egy példányban elkészített jegyzőkönyv alapján selejtezni kell. A jegyzőkönyvet irattárba kell tenni.

d) Az egyszeri határátlépési engedélyek nyilvántartása, kiadása és beszolgáltatása.

Az egyszeri határátlépési engedélyeket a külön erre a célra rendszeresített Pj. 630875. számú nyilvántartókönyvbe kell nyilvántartásba venni. A felvételezett határátlépési engedélyek számaikat — növekvő számsorrendben — a nyilvántartókönyvbe azonnal be kell vezetni.

Az engedély kitöltése után a kérelmező adatait be kell vezetni a nyilvántartókönyvbe.

A nyilvántartókönyv rovatait a rovatoknak megfelelően kell kitölteni. A 3., 4. rovatok adatait nyomtatott nagybetűvel kell bejegyezni.

Az engedély átvételét személyes megjelenés esetén a nyilvántartókönyv „átvevő aláírása” rovatban igazoltatni kell. Több engedély átvétele esetén valamennyi sort alá kell iratni. Az engedélyt postán történő megküldése esetén a „postán ajánlva” szöveget kell a rovatba bejegyezni. Amennyiben a kérelmező az engedélyt nem használja fel, ennek okát kell a rovatba bejegyezni.

A priolálás megkönnyítése érdekében külön „Határsávforgalmi Névmutató” könyvet kell alkalmazni. Az engedéllyel rendelkező adatait (családi és utóneve, anyja leánykori családi és utóneve, az engedély kiadásának napja) be kell vezetni a „Határsávforgalmi Névmutató” könyvbe.

Az engedély kiadásakor fel kell hívni a kérelmező figyelmét az engedély használatával járó kötelezettségekre, továbbá, hogy a fénykép nélkül kiadott engedély csak a személyi igazolvánnyal együtt érvényes.

A kérelem feltételét bizonyító igazolást indokolt esetben vissza kell adni a kérelmezőnek, egyéb esetben a kérelemhez kell csatolni.

Az engedély kiadása után a kérelmet 30 nap határidőbe kell tenni. A postai úton megküldött engedélyekről a feladóvevényt a kérelemhez kell csatolni.

A lejárt engedélyt a visszatérést követő 48 órán belül — személyesen vagy postán ajánlott küldeményként — vissza kell szolgáltatni az engedélyt kiállító rendőrkapitányságnak. Kapitánysági székhelyen kívül lakók az engedélyt beszoigáltathatják a községi rendőrörsnek vagy a kijelölt kmb. csoportnak. Azokat a személyeket, akik a lejárt engedélyt elmulasztják beszoigálatni, erre írásban fel kell szólítani.

Az engedély visszaszoigáltatását érkezéskor azonnal be kell vezetni a nyilvántartókönyvbe. A beszoigálatott engedélyeket a kérelemhez kell csatolni és irattárba kell tenni.

A névmutató és PJ. 630875. számú nyilvántartókönyvet évente le kell zárni. Azoknak a személyeknek az adatait, akiknek valamely oknál fogva a jövőben engedély nem adható ki (pl. csehszlovák szervek vagy illetékes BM szervek kérték) át kell vezetni a következő naptári évre.

A határsávforgalmi ügyiratok — az általános selejtezéssel egyidőben — két évenként selejtezhetők.

2. Állandó határátlépési engedély kiadásával kapcsolatos rendőri eljárás.

a) Az állandó határátlépési engedély iránti kérelmek benyújtása.

Állandó határátlépési engedély — a jelen utasítás I. fejezet 3/b pontban felsorolt indokok esetén — a magyar vagy csehszlovák munkáltató intézmény vagy mezőgazdasági termelőszövetkezet kérelmére adható ki.

A kérelmet a munkáltató intézmény vagy mezőgazdasági szövetkezet köteles benyújtani a munkavállaló vagy szövetkezeti tag állandó lakóhelye szerinti rendőrkapitánysághoz. A kérelembe bele kell foglalni az indokokat, azok alapját képező jogszabályokra (egyezmény, szerződés, stb.) való hivatkozással.

A kérelemhez csatolni kell

az engedélyes személyi adataival kitöltött NR. 2306. sz. nyomtatványt,

— állatok legeltetése és itatása esetén a tanács által kiállított bizonylatot,

— 20,— forint értékű illetékbélyeget.

A hivatalos munkavégzés vagy szolgálati feladat ellátása céljából kiadott állandó engedélyek kiadása során illetékmenteséget élvez;

- az államhatalom és államigazgatás, valamint a közintézet és közintézmény,
- az államvasútak és posta államigazgatási és üzemi tevékenységek esetén,
- a Pénzintézet és a Pénzintézeti Központ hivatali feladatuk teljesítése esetén.

A fenti szervek dolgozói magánjellegű beutazás esetén nem élveznek illetékmentességet.

Az állandó engedély iránti kérelmek benyújtása tekintetében az ideiglenes kérelmek benyújtására vonatkozó egyéb szabályokat értelemszerűen alkalmazni kell.

b) Az állandó határátlépési engedély iránti kérelmet benyújtók prioritálása.

Az állandó határátlépési engedély iránti kérelmet benyújtókat a jelen fejezet 1/b pontjában foglaltak szerint kell prioritálni, emellett ki kell kérni a III. Főcsoportfőnökség illetékes helyi szerveinek a véleményét is.

A prioritálást a kérelem benyújtása után azonnal el kell kezdeni és a legrövidebb időn belül be kell fejezni.

Amennyiben a kérelmező megfelel az állandó engedély kiadásához szükséges követelményeknek és az engedély kiadásra kerül, erről írásban értesíteni kell a csehszlovák szervet. Az értesítésbe bele kell foglalni a kérelmező családi- és utónevét, születési helyét és idejét, állandó lakóhelyét, az állandó engedély kiadásának indokait, továbbá ha a kérelmező nem a kijelölt átkelőhelyen kíván rendszeresen átkelni a határon, az átkelés pontos helyét. A kérelmet az értesítés elküldésének napjától számítva 17 nap határidőbe kell tenni.

c) Az állandó határátlépési engedélyek kiállítására.

Amennyiben a kérelmező indokai elfogadhatók, személye nem esik az I. fejezet 4. pontjában feltüntetett kizáró okok alá és a csehszlovák szervek az értesítés elküldésétől számított 17 napon belül nem emeltek ellene kifogást, az állandó határátlépési engedélyt ki kell állítani.

Az engedélyt a benyújtott kérelem alapján magyar nyelven a személyi igazolványhoz rendszeresített tintával kell kiállítani.

A rovatokat az alábbiak szerint kell kitölteni:

- az engedély 2. oldalán levő rovatokba a személyi adatokat a rovatoknak megfelelően kell bejegyezni. Munkavállalás esetén, ha a munkáltató intézmény a csehszlovák határforgalmi sávban van — a benyújtott igazolás alapján — a munkaadó nevét hivatalos nevén kell bejegyezni.
- a „Határátkelő hely” rovatba a látogatni kívánt községhez, vagy városhoz legközelebb eső átkelőhelyet kell bejegyezni. Kivételesen indokolt esetekben kettő vagy nem rendszerezített átkelőhely is bejegyezhető. A nem kijelölt átkelőhely csak akkor jegyezhető be, ha a munkáltató felettes szerve kérte, a csehszlovák szerveknek küldött értesítésen is fel volt tüntetve és nem emeltek ellene kifogást. A nem kijelölt átkelőhelyen történő egyszeri (alkalmi) átkelést ebbe a rovatba bejegyezni nem szabad.
- az „Érvényes a határsávban való tartózkodásra” rovat kitöltésénél az egyszeri határátlépési engedélyek idevonatkozó szabályait értelemszerűen alkalmazni kell. A csehszlovák határforgalmi sávban történő munkavállalás esetén a munkavégzés helyét kell bejegyezni,
- az „Érvényes” rovatba az engedély kiállításának napjától számítva legfeljebb 12 hónap leteltének napját kell bejegyezni,
- a „Kelt” rovatba az engedély kiadásának napját kell bejegyezni,
- a „Hivatalos bejegyzések” részbe kell bejegyezni az utazáshoz esetleg felhasznált gépkocsi vagy motorkerékpár forgalmi rendszámát, a munkavégzés során felhasznált munka — vagy egyéb felszereléseket.

A kiállított állandó engedélyt a kapitányság vezetője, távollétében helyettese írja alá és el kell látni nedves körbélyegzővel.

A tévesen kiállított engedély nyomtatványt átlós irányban „érvénytelen” szöveggel kell ellátni és az egyszeri átlépési engedélyekre vonatkozó szabályok szerint kell selejtezni.

d) Az állandó határátlépési engedélyek nyilvántartása, kiadása és beszoigálatása.

Az állandó határátlépési engedélyeket a külön erre a célra rendszeresített NR. 630876. számú nyilvántartókönyvbe kell nyilvántartásba venni. A felvételezett állandó határátlépési engedélyek számát — növekvő számsorrendben — a nyilvántartókönyvbe azonnal be kell vezetni.

Az engedély kitöltése után a kérelmező adatait be kell vezetni a nyilvántartókönyvbe.

A nyilvántartókönyv rovatait a rovatoknak megfelelően kell kitölteni. A 3., 4. rovatokba nyomtatott nagybetűvel kell bejegyezni.

Az állandó engedéllyel rendelkezők bejelentőlapjának felső részére rá kell vezetni a „határforgalmi engedélye van” szöveget és a kijelentkezés során figyelemmel kell kísérni, hogy az engedélyes nem költözik-e el a határforgalmi sávból.

Az állandó határátlépési engedélyt csak személyesen vagy a kérelmező intézmény írásbeli meghatalmazással ellátott megbízottja által lehet átvenni. A nyilvántartókönyvet az átvevővel alá kell iratni az egyszeri engedélyeknél alkalmazott szabályok szerint. A bevont meghatalmazást az ügyirathoz kell csatolni. Több engedély átvétele esetén valamennyi engedély ügyiratán jelezni kell, hogy a meghatalmazás mely ügyirathoz lett csatolva.

Az engedély kiadásakor fel kell hívni a kérelmező figyelmét az engedély használatával járó kötelezettségekre, továbbá hogy az engedély csak személyi igazolvánnyal együtt érvényes.

A benyújtott kérelmeket az indokolt bizonyító igazolással együtt irattárba kell helyezni.

A lejárt engedélyt — amennyiben nem szükséges annak meghosszabbítása — a lejárati napját követő 48 órán belül személyesen vagy postán ajánlott küldeményként vissza kell szolgáltatni a kiállító rendőrkapitányságnak.

Az állandó határátlépési engedélyek nyilvántartásba vételénél, kiadásánál és beszoigálatásánál az egyszeri engedélyekre vonatkozó egyéb szabályokat értelemszerűen alkalmazni kell.

e) **Állandó határátlépési engedélyek meghosszabbítása.**

A lejárt állandó határátlépési engedély érvényessége — megfelelő indok alapján — egy alkalommal legfeljebb 12 hónapi érvényességi időre meghosszabbítható.

A hosszabbítást a munkáltató intézménynek kell kérni a kiállító rendőrkapitányságnál. A hosszabbítás iránti kérelmet a régi engedély érvényességi idejének lejártá előtt 30 nappal kell benyújtani. A kérelemben fel kell tüntetni a hosszabbítás indokait, és mellé 20,— forint illetékbélyeget kell csatolni.

A hosszabbítás iránti kérelem esetén az engedéllyel rendelkező adatait ismét priorálni kell a jelen fejezet 2/b pontjában foglaltak alapján. Amennyiben a kérelmező nem felel meg az előírt követelményeknek, a hosszabbítás iránti kérelmet a jelen fejezet 4/a pontjában foglaltak szerint el kell utasítani.

Az állandó határátlépési engedélyt az alábbiak szerint kell meghosszabbítani:

— az engedély „Hivatalos bejegyzések” részéhez be kell jegyezni a

„Érvényessége 19 .....-ig

meghosszabbítva.

Kelt, ...

P.H. ....

aláírás”

szöveget.

— a hosszabbítást a kapitányság vezetője írja alá és el kell látni nedves körbélyegzővel.

Az érvényesség hosszabbításáról a csehszlovák szerveket értesíteni nem kell.

Az érvényességi idő hosszabbítását, Pj. 630 876. számú nyilván-tartókönybe, valamint a névmutatóba be kell vezetni.

Másodszori hosszabbítás iránti kérelem esetén a jelen fejezet 3/a pontjában foglaltak szerint kell eljárni.

A 6 napon túli megszakítás nélküli tartózkodást a rendőrkapitányság vezetője engedélyezheti, mely esetenként a 60 napot nem haladhatja meg. A tartózkodás meghosszabbítását be kell jegyezni az állandó engedély „Hivatalos bejegyzések” részébe.

3. Határátlépési engedélyek kicserélése és elvesztése során követendő eljárás.

a) Határátlépési engedélyek kicserélése során követendő eljárás.

Ki kell cserélni a határátlépési engedélyeket, ha :

- az állandó engedély érvényessége lejárt és másodszor kéri a meghosszabbítását;
- tulajdonosának anyakönyvi adatai megváltoztak;
- a „bejegyzések határátlépéséről” rész betelt;
- a „hivatalos bejegyzések” rész betelt és újabb bejegyzés válik szükségessé;
- az engedély érvényessége alatt oly mértékben megrongálódott, hogy felhasználása nem lehetséges.

Nem kell kicserélni az engedélyt, ha a tulajdonos személyi igazolványának száma megváltozott.

Az új engedélyek kiállításánál, nyilvántartásbavételénél és kiadásánál a jelen utasításban foglalt szabályokat értelemszerűen alkalmazni kell. Az állandó engedély érvényességi idejeként a régi engedélybe bejegyzett érvényességi időt kell bejegyezni.

Amennyiben a látogatott község határátkelőhely, vagy az érvényességi idő megváltoztatását kéri, újabb indoklást bizonyító igazolást kell benyújtani.

b) Határátlépési engedélyek elvesztése, megsemmisülése során követendő eljárás.

Az engedély elvesztését (ellopását, megsemmisítését) 24 órán belül be kell jelenteni az engedélyt kiállító rendőrkapitányságnak. A munkavégzés céljából kiadott állandó engedély elvesztését, stb. a munkáltató köteles bejelenteni.

Az elvesztés, stb. körülményeiről jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvet a kérelemhez kell csatolni a Pj. 630 875—630 876. számú nyilvántartókönyv „megjegyzés” rovatába be kell jegyezni az „elvesztett”, stb. szöveget.

Állandó határátlépési engedély elvesztéséről (stb.) az új engedély kiadásával egyidejűleg értesíteni kell az érintett határátkelőhely szerinti határmegbízottat. Az értesítésben fel kell tüntetni az új és régi engedély számát.

Ha az elvesztett, ellopott, megsemmisült állandó határátlépési engedély érvényessége még nem járt le, helyette új engedélyt kell kiadni. Az új engedély kiadására vonatkozó szabályokat értelemszerűen alkalmazni kell. Amennyiben a határátkelőhelyre, tartózkodási helyre vagy az érvényességre vonatkozó adatok megváltoztatását kérik, erről új indokolást bizonyító igazolást kell kérni.

Amennyiben az elvesztett engedély az új engedély kiadása után megkerül, be kell vonni és érvénytelenítés után a kérelemhez kell csatolni. Az elvesztésről felvett jegyzőkönyvre rá kell vezetni a megkerülés napját, továbbá a nyilvántartókönyv megjegyzés rovatába a „megkerült” szót.

4. Határátlépési engedély iránti kérelmek elutasítása esetén kövendő eljárás.

a) Eljárás a határátlépési engedély iránti kérelem elutasítása esetén.

Amennyiben a kérelmet a rendőrkapitányság a megfelelő indokok hiánya vagy az I. fejezet 4. pontjában meghatározott kizáró okok miatt elutasítja, erről az egyszeri kérelem esetén 12-, állandó engedély iránti kérelem esetén 20 napon belül két példányban írásbeli határozatot kell hozni, melynek egy példányát a kérelmezőnek meg kell küldeni. A határozatban indokolásként a „kérelem a fennálló rendelkezések értelmében nem teljesíthető” szöveget kell alkalmazni. A kérelmező fellebbezési jogára a határozatban utalni kell.

A fellebbezést 15 napon belül írásban kell benyújtani az elutasító határozatot hozó rendőrkapitánysághoz. Magánkérelmek esetén 30,— forint értékű illetékbélyeget kell felragasztani. A rendőrkapitányság az ügyben keletkezett iratokat csatolja a fellebbezéshez és haladéktalanul terjessze fel a megyei rendőrkapitánysághoz.

b) **Eljárás a határátlépési engedély elutasítása miatt benyújtott fellebbezés esetén.**

A fellebbezésre hozott döntésről a megyei II/II—3. osztálynak 15 napon belül 3 példányban írásbeli határozatot kell készíteni.

Amennyiben az állandó engedély iránti kérelem a III. főcsoportfőnökség illetékes helyi szervének javasata alapján lett elutasítva, a döntést a szerv vezetőjével egyetértésben kell meghozni. A határozatot a megyei II/II—3. osztály vezetője írja alá.

A határozat egy példányát a kérelmezőnek, egy példányát az ügyirattal együtt az illetékes rendőrkapitányságnak kell a fellebbezés benyújtásától számított 15 napon belül megküldeni.

Ha a kérelmező a záros határidőn belül nem nyújtott be fellebbezést, vagy fellebbezés esetén a megyei II/II—3. osztály az elsőfokú döntést helybenhagyta, a járási kapitányság köteles az illetékbélyeget, valamint az esetleg benyújtott fényképet a kérelmezőhöz eljuttatni.

5. Határátlépési engedélyek bevonása.

a) **Határátlépési engedélyek kevonása magyar állampolgároktól.**

A kiállító rendőrkapitányságnak érvényességi idejének lejárta előtt be kell vonni a határátlépési engedélyt, ha

- a kiadás alapjául szolgáló indokok megszűntek;
- az engedéllyel rendelkező személy időközben az I. fejezet 4) pontjában meghatározott kizáró okok alá esett;
- az engedéllyel rendelkező ellen az illetékes csehszlovák szervek büntetőjogi, illetve vám szempontból kifogást emeltek vagy egyéb indok alapján az engedély bevonását kérték;
- az engedéllyel rendelkező személy a csehszlovák területen saját hibájából nem tartotta be az Egyezményben rögzített kötelezettségeket, vagy az engedéllyel bármilyen visszaélést követett el.

Az engedély időelőtti bevonásáról két példányú írásbeli határozatot kell hozni. A határozatban indoklásként „az engedélyt a feltételek megszűnése miatt bevontam” vagy „az engedélyt a vonatkozó szabályok és kötelezettségek megszegése miatt be-

vontam” szöveget kell alkalmazni. A határozatot a kapitányság vezetője írja alá, melynek egy példányával az engedéllyel rendelkezőt — munkavégzés esetén a munkáltató intézményt — 15 napon belül értesíteni kell.

Ha az engedély bevonása az illetékes csehszlovák szervek felhívására történt, erről értesítést kell küldeni a csehszlovák szerveknek.

Az engedély időelőtti bevonását keresztül kell vezetni a névmutatóban, valamint a Pj. 630875—630876. számú nyilvántartókönyvben.

b) Határátlépési engedélyek bevonása csehszlovák állampolgároktól.

Ha a csehszlovák szervek által kiállított határátlépési engedély tulajdonosa vét a Magyar Népköztársaság törvényes rendelkezései ellen vagy az engedéllyel járó kötelezettségeket, illetve szabályokat megszegi, a rendőrkapitányság vezetője kérheti az illetékes csehszlovák szervtől a határátlépési engedély bevonását.

Amennyiben az elkövetett bűncselekmény letartóztatással jár együtt, az engedélyt a bűnügyi szervnek be kell vonni és át kell adni a letartóztatás helye szerint illetékes igazgatásrendészeti alosztálynak. A letartóztatás ideje alatt az engedélyt az igazgatásrendészeti alosztály őrzi a nyilvántartó könyv mellett.

A büntető eljárás megszüntetése esetén az engedélyt vissza kell adni tulajdonosának. Ha az engedély visszaadásakor tulajdonosa az engedélyezett időn túl tér vissza a csehszlovák területre, a késés bizonyítására igazolást kell kiadni részére. Az igazolást az igazgatásrendészeti alosztály készíti el és a kapitányság vezetője írja alá.

Ha a letartóztatott ellen szabadságvesztéssel fenyegetett bűnvádi eljárás indul, erről a bűnügyi alosztály — a bűnügyi iratoknak az ügyészséghez történő átadása után — köteles értesíteni az igazgatásrendészeti alosztályt. Az igazgatásrendészeti alosztály az értesítés alapján köteles az engedélyt a kiállító csehszlovák szervnek eljuttatni. Az ezzel kapcsolatos átiratot a kapitányság vezetője írja alá.

III.

ANYAGI ELLÁTÁS

A határátlépési engedély nyomtatványok, valamint a rendszeresített nyilvántartókönyvek legyártásáról a BM II/II—3. osztály gondoskodik.

Az „Egyszeri határátlépési engedély” és az „Állandó határátlépési engedély” nyomtatványok szigorú számadású anyagok. A szigorú számadású anyagokkal, valamint a nyilvántartókönyvekkel a BM II/II—3. osztály saját hatáskörében látja el az illetékes szerveket. Egyéb nyomtatványok tekintetében a szervek ellátása a szokásos módon történik.

A határátlépési engedély nyomtatványokat alegység nyilvántartásba kell venni és az alosztályokat 6 hónaponként el kell számoltatni.

IV.

ÁTMENETI INTÉZKEDÉSEK

Jelen utasítás a 2/1963./VII. 7./BM sz. rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit az 1963. július 6-tól kezdődően benyújtott kérelmekre már alkalmazni kell.

Az utasítás megjelenésével egyidőben az újonnan rendszeresített nyomtatványokat kell alkalmazni. Az utasítás megjelenése előtt forgalomba hozott engedélyek 1963. július 31-ig érvényesek, ezután a régi engedélyekkel csehszlovák területre lépni nem lehet. A forgalomban levő határszéli úti igazolványokat a fenti határidőig illetékmertesen ki kell cserélni.

A rendelet kihirdetésével egyidőben a 13/1959. számú miniszteri parancs, valamint a 19/1959. számú miniszterhelyettesi utasítás hatályát veszti.

Az érintett megyei főkapitányság vezetők vegyék fel a kapcsolatot az illetékes határőr kerületi parancsnokokkal. Egyetértésben szabályozzák az állandó engedélyek kiadásáról szóló értesítések, valamint a csehszlovák állampolgároktól az engedélyek bevonására vonatkozó

kérelmek továbbításának, illetve a magyar területen esetleg letartóztatott csehszlovák állampolgároktól bevont engedélyek visszaküldésének rendjét.

Felhívom a Vezető Elvtársakat, hogy az utasítás maradéktalan végrehajtása érdekében az érintett beosztottaknak tartsanak alapos eligazítást. Gondoskodjanak arról, hogy az alárendelt szervek feladataikat az Egyezmény rendelkezéseinek szellemében és azok betartásával végezzék.

Földes László s. k.,
a Belügyminiszter I. helyettese

Felterjesztve: Miniszter elvtársnak.

Kapják: Miniszterhelyettes elvtársak,
II/I., II. csoportfőnök, osztályvezetők,
III/I., II., III., IV., V. csoportfőnök,
III/1—6. osztályok vezetői,
Határőrség Országos Parancsnokság,
Rendőriskolák parancsnokai,
Megyei (budapesti) rendőrfőkapitányok, helyetteseik,
II/II—3. osztályok vezetői, érintett járási, városi
rendőrkapitányok és a II/II—3. alosztályvezetők.

Készült: 200 pld.

Tartalmaz: 23 nyomtatott lapoldalt.